

**PATIENT
HISTORIE**

Sognepræst
Eva Melhof,
Snesere Kirke

'Se at komme ud af din dør!'

Det er rådet til de ramte af blindhed fra en, som har lært det den hårde vej

TEKST **Gorm Rasmussen** FOTO **Finn John Carlsson**

Goethe sagde: *Tiden er det eneste, der bliver mere af jo mere, man bruger af den!* Og det var ikke ment som en opfordring til at stresse, men til fordybelse og engagement i den tid, man har på jorden.

Sognepræst Eva Melhof, Snese Kirke på Sydsjælland beretter om sin blindhed på en måde, så man kan forstå, at hun både oplever og efterlever sandheden i de ord. 'Jeg læser dobbelt så meget som før, jeg blev blind. Jeg skal bruge dobbelt så megen tid som før til alt det, jeg gør. Men jeg har lært rigtig meget

om prioritering af min tid. Der er tusind ting, jeg ikke kan, men jeg kan tænke over meningen med livet'

Eva Melhof, 59 år, har været svagsynet fra fødslen. Det har ikke forhindret hende i at have en almindelig (og dejlig) barndom, gennemføre almindelig folkeskole, gymnasium, forsøge sig med sygepleje og så læse teologi, få et præstekald, familie, børn ... At hun så for få år siden blev totalt blind på en eftermiddag, forhindrede hende heller ikke i - efter en svær pause og en hård personlig kamp - at fortsætte med det alt sammen, fortsætte som mor, hustru,

➤ sognepræst og efterspurgt foredragsholder.

Eva Melhof er lidt af et festfyrværkeri og smiler så ofte, at der er kommet stjerner i øjenkrogene. Vi har sat os i et stuehjørne i den gamle firlængede og stråtækte præstegård i Snesere på Sydsjælland mellem Næstved og Præstø, og nu fortæller hun os den historie, som hun har fortalt mange gange før og især til sine konfirmander.

'Børn er ikke så forlegne som voksne. De spørger jo om alt. De ved godt, at jeg er blind.' Kan du så slet ikke se noget?' spørger de. Ikke længere svarer jeg så. Jeg har to glasøjeproteser.'

Og så fortæller hun dem om, hvordan svaghed kan vendes

til trods og vilje; to egenskaber hun har i overmål, og som man kan sige, at hun har fået i vuggegave, ja kuvøsegave.

'Jeg blev født 3 måneder for tidligt i 1956, på Rigshospitalet gudskelov. Der var ikke håb for overlevelse, sagde lægerne ligeud, men man havde netop fået kuvøser, som var noget helt nyt, og sådan en kom jeg i; det var mit store held. Dengang vidste man bare ikke, at den rene ilt, man indånder i en kuvøse, kan give skader. Bl.a. på synet. Det fandt man først ud af, da jeg var 3 år gammel og havde en sjettedel syn, men så fik jeg bare et par briller og kunne gå ud i verden og klare mig.'

Den udredning er som regel nok for konfirmanderne, men

journalisten vil have den uddybede historie: *Hvordan går man ud i verden og klarer sig?*

'Jeg voksede som sagt op med meget svagt syn, ca. 15% restsyn. Vi boede i Kallundborg og altså i nærheden af Refsnæsskolen, som er for svagsynede børn, men mine forældre var jo kloge, så de ville have mig i almindelig kommuneskole. Der klarede jeg mig fortrinligt med lup og kikkert, så jeg kunne se op på tavlen og havde en dejlig veninde, Lene Schalck-Hansen, der hviskede, når det undertiden alligevel kneb med at se, hvad der foregik.

Det at min far, politibetjent, og min mor, lærervikar og hjemmegående, besluttede sig for, at jeg skulle have en opvækst, som min bror og

andre børn fik, gjorde, at jeg ikke tænkte over det! Selvfølgelig var de altid bekymrede, men det var jeg til gengæld ikke. Deres bekymring forhindrede dem dog ikke i at give mig lov til både at cykle (endda en tur over Samsø), skøjte, være med til gymnastik og boldspil, hvor jeg af en eller anden uransagelig grund viste at have et rigtigt godt boldøje; alt sammen ting man blev frarådet at gøre som svagtseende.

Så jeg havde en god barndom, med et enkelt brækket ben, og kom godt gennem folkeskolen og gymnasiet. Da jeg som student skulle vælge uddannelse, havde jeg en drøm om at blive sygeplejerske og kom i lære som sygehjælper for at prøve drømmen af, men oplevede her de begrænsninger, som mit nedsatte syn medførte. Jeg havde svært ved at finde ting, jeg kunne ikke tage patienternes temperatur osv. Så jeg måtte opgive. Og hvad skulle jeg så? Jo, jeg havde

faktisk været rigtig glad for at gå i søndagsskole og havde haft en inspirerende præst, Ib Windeløv, til konfirmationsforberedelse, så jeg besluttede mig for at læse teologi.

Det blev til 10 pragtfulde år på Universitetet i Københavns gamle, indre by, hvor *Long John* var de kommende præsters stamværtshus og kammeratskabet varmt og minderigt. Vi havde jo nogle herlige fester, vi teologer!

Studiet varer normalt 8 år. Det tog Eva Melhof 2 år mere, ikke på grund af festivitas, men pga. hendes handicap; og så lagde hun endda lige et år ekstra oveni, hvor hendes førstefødte kom til verden. Der skulle slides ekstra; bare det at skulle færdes hjemmevant i latin og lære to nye sprog som græsk og hebræisk. Men så opfandt Eva Melhof sin egen memoteknik eller hukommelseskunst. Hun har skabt sig det, nogle er født med: en klæbehjerne.

Den har hun brug for, når hun skal forberede sine prædikener eksempelvis. Nok læser hun mere end tidligere, via lydbøger, og hører mere radio, udfylder og bruger tiden bedre end før, men der er stadig kun 24 timer i døgnnet. Og trods andre tekniske

mirakler som computer - den snakker til hende - og trods den der fightervilje, er og bliver livet som blind en stor udfordring. Handicappet røver tid. Dette langsomt at gå fra svagtseende til blind - i stedet for pludselig at miste synet fra den ene dag til den anden - gør ikke situationen nemmere.

Da Eva Melhof blev blind, oplevede hun lyset svinde i løbet af en halv eftermiddagstime. Det var i januar 2003. I maj året efter var hun tilbage i jobbet som sognepræst i Snese Kirke. December samme år var hun ude for en togulykke, der kostede hende et ben og det meste af førligheden i højre arm. Oktober 2005 var hun tilbage i jobbet. Hun elsker det job.

'Det er under alle omstændigheder en oplevelse, som at gå fra dag til nat. Et enormt chok. Man kan ikke forberede sig. Det er en total forandring. Det er som at starte sit liv forfra. Alt, alle gøremål, skal læres på ny. Det er en proces, der tager 2 - 3 år, og især det første halve år er hårdt; hjælpeløsheden fylder hele boghylden. Så sørg for at komme på kursus med svagtseende og blinde, og lær at blive blind!'

Så stærkt og klart udtrykker Eva Melhof det. Man fornemmer, at hun sagtens kan fylde en af landets længste landsbykirker - den 52 meter lange Snese Kirke fra 1100-tallet - med sin stemme, udstråling og forkyndelse, rent og purt.

Men når hun er ude andre steder for at tale om sin situation, 'kommer hun aldrig løbende med Vorherre', og der er kun ganske få, som spørger til det religiøse.

'Jeg snakker gerne om vuggegaver, humor, kan man jo godt sige, er fra Vorherre, som er ham, der hjælper og trøster i den situation, man nu er i. Vi har jo alle noget at kæmpe med og noget at være taknemmelige for uden nødvendigvis, at skulle blande Gud ind i det. Så jeg plejer at sige: Der er to mennesketyper. Den ene siger, *sikke et dejligt vejr!* Den anden siger, *så bliver det nok regn i morgen!* Nogen har nemmere ved det end andre, siger jeg. Men vi kan ikke altid leve i dyb taknemmelighed, og så er det en fordel at møde mennesker, der har prøvet meget. Det er jo i virkeligheden de færreste, som ikke kan sige: *de der har det værre end jeg.*'

Så kommer der en dyb vejrtrækning fra sofahjørnet. For

nu vil hun fortælle om *forskellen på nat og dag.*

'Min livssang har også mange toner i mol. Det er, trods al min optimisme og lyssyn, ikke lutter glæde. Der er og har

været mørke tider. Derfor vil jeg sige til mennesker, der trues på synet: *Bed folk om at støtte jer. Få fat i instanserne, Blindesamfundet, gå på kurser, lær at blive svagsynet, ja, lær at blive blind, tag kurser i*

mobiltelefon, internet, kæmp for at få et socialt liv, prøv om muligt at kæmpe jer tilbage til jobbet!

Og så giver hun et råd på baggrund af ikke mindst andres bitre erfaringer, et råd, som burde få politikerne til at skamme sig: *Kommunerne er slemme til at ville løbe fra deres pligter til at betale for kurserne i Dansk Blindesamfund og på Fuglsangcenteret i Fredericia og på Institutet for Blinde og Svagtseende!*

Kæmp kampen for at få en ledsager; det har man ret til 15 timer om måneden. Når man skal til frisør, ud at købe julegaver eller har andre gøremål af praktisk art. Simpelthen: *Se at komme ud af din dør!*

Hvad skal så aktivt et menneske som Eva Melhof så lave, når en dag præstegæringen er forbi?

'Så vil jeg være historiefortæller, tage ud og fortælle for folk'.

Det projekt tror man på, når samtalen er ovre, og man i positiv stemning finder vejen hjem i bilen... ■

